

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 40 00

F: 01 428 47 33

E: gp.mnz@gov.si

www.mnz.gov.si

Številka: 007-378/2020/

Ljubljana, dne 12. 2. 2021

EVA 2020-1711-0048

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (EVA 2020-1711-0048) – skrajšani postopek

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela naslednji sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (EVA 2019-1711-0048) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.«.

mag. Janja Garvas Hočevar
V.D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku skladno s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20), saj gre za manj zahtevne dopolnitve zakona, ki se nanašajo na določitev ustrežnejše normativne podlage za ustanovitev služnosti v javno korist iz naslova postavitve tehničnih ovir na zemljiščih ter s tem povezano učinkovitejšo izvedbo veljavne ureditve v praksi.

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- mag. Lado Bradač, generalni direktor, Direktorat za policijo in druge varnostne naloge.

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
– Aleš Hojs, minister za notranje zadeve, – Franc Kangler, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve, – mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.		
5. Kratek povzetek gradiva: S predlogom zakona se nadgrajuje normativna podlaga za vpis služnosti v javno korist v zemljiško knjigo iz naslova postavitve tehničnih ovir tudi na nepremičninah katerih solastnica je Republika Slovenija in posledično tudi za izplačilo odškodnine upravičencu. Veljavna ureditev v Zakonu o nadzoru državne meje in Zakonu o urejanju prostora, ki se za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist uporablja subsidiarno, ne ureja situacij v zvezi z že vknjiženimi obremenitvami in prepovedmi na zemljiščih, na katerih je potrebno vknjižiti služnost v javno korist na podlagi pogodbe iz postopka sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno koristi. S predlaganimi dopolnitvami se zato določa normativna podlaga za vknjižbo služnosti v javno korist na podlagi sklenjene pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist zaradi postavljenih začasnih tehničnih ovir, ne glede na morebitno že vknjiženo prepoved odtujitve ali obremenitve na posameznem zemljišču.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV: I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu II. Finančne posledice za državni proračun Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov: II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo: II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna	
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun, niti za druga javna finančna sredstva.	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: - pristojnosti občin, - delovanje občin, - financiranje občin.	DA/NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE – Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti: Predlog zakona je bil objavljen na portalu eDemokracija 12. 2. 2021, istega dne je bil posredovan tudi v strokovno usklajevanje Združenju občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije, Združenju mestnih občin Slovenije in Varuhu človekovih pravic.	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
Aleš Hojs minister Priloge: – predlog sklepa Vlade RS, – predlog zakona, – priloga 2.	

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na seji dne pod točko sprejela naslednji sklep:

»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje (EVA 2019-1711-0048) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po skrajšanem postopku.«.

mag. Janja Garvas Hočevar
V.D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

**PREDLOG ZAKONA
O DOPOLNITVAH ZAKONA O NADZORU DRŽAVNE MEJE**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o nadzoru državne meje velja od leta 2007 (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17, 68/17, 47/19 in 139/20; v nadaljnjem besedilu: ZNDM-2), njegove določbe pa so bile oblikovane zaradi dokončne uskladitve pravnega reda Republike Slovenije s pravnim redom Evropske unije na področju nadzora meje. Zakon je določil organe, pristojne za izvajanje Zakonika o schengenskih mejah, in uzakonil rešitve za izvajanje nadzora prihodnjih notranjih meja oziroma način izvajanja mejne kontrole na notranjih mejah Evropske unije v tako imenovanem prehodnem obdobju, to je od trenutka pridružitve Republike Slovenije Evropski uniji do popolne pridružitve schengenskemu prostoru.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2A (Uradni list RS, št. 77/09) je na novo določil zakonsko podlago za izvajanje izravnalnih ukrepov v Republiki Sloveniji. Standardi za izvajanje izravnalnih ukrepov so se izenačili s standardi, uveljavljenimi v novi policijski zakonodaji oziroma v zakonu, ki določa naloge in pooblastila policije.

Migracijska kriza v drugi polovici leta 2015 je zahtevala učinkovito odzivanje policije na vse varnostne grožnje. Po postavitvi ograje na madžarski meji se je migracijski tok preusmeril preko naše države. Grčija in Turčija nista vzpostavili ustrezne kontrole nezakonitega prehajanja mej, zato so morale druge države članice Evropske unije (Hrvaška, Slovenija in Avstrija) vzpostaviti učinkovite ukrepe za obvladovanje nadzorovanega prehajanja schengenske meje.

Zakon o spremembah in dopolnitvi Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2B (Uradni list RS, št. 5/17) je določil, da policija sme postaviti, namestiti in uporabljati tehnična ali druga sredstva za opravljanje nadzora državne meje ali preprečevanje nedovoljenega prehajanja državne meje. Za uspešno izvedbo teh nalog in nalog, predpisanih s pravnim redom Evropske unije, policisti lahko uporabljajo zemljišča in vodne površine ne glede na lastništvo, lastniki pa morajo policiji omogočiti prost dostop in gibanje za nemoteno opravljanje nalog nadzora državne meje. V skladu s tem so bili sprejeti nekateri ukrepi, med njimi tudi postavitve začasnih tehničnih ovir ter določena nadomestila ali omejitve lastninske pravice s služnostjo v javno korist. Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2C (Uradni list RS, št. 68/17) je bil podaljšan rok za uveljavljanje nadomestila zaradi otežene redne rabe zemljišča, ki nastane pri izvajanju nalog nadzora državne meje in preprečevanja nedovoljenega prehajanja državne meje.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2D (Uradni list RS, št. 47/19) je poenostavil vodenje postopkov ustanovitve služnosti v javno korist in določitve višine odškodnine ter obdobje obremenitve zemljišča.

Z Zakonom o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje – ZNDM-2E (Uradni list RS, št. 139/20) se je prepovedalo vsakršno ravnanje posameznika ali skupine, ki se z namenom nadzora državne meje

izvaja na način, ki je enak ali podoben oblikam opravljanja policijskih nalog pri izvajanju nadzora državne meje, ali ki ovira policijo pri izvajanju nadzora državne meje ali spodbujanje tovrstnih dejanj.

S postavitvijo, namestitvijo, uporabo tehničnih ovir in z ustanovitvijo služnosti v javno korist, se lastninska pravica na teh zemljiščih omejuje oziroma se posega v ustavno varovano lastninsko pravico, zato ZNDM-2 določa, da se lastnikom zemljišč, na katerih je bila postavljena tehnična ovira, izplača odškodnina. Predpogoj za izplačilo odškodnine je vpis služnosti v zemljiško knjigo. V praksi prihaja do situacij, da služnosti v javno korist ni možno vpisati na nepremičninah, katerih solastnica je Republika Slovenija. Navedeno pomeni, da v teh primerih solastnikom zemljišč, na katerih je bila postavljena tehnična ovira, po veljavnem ZNDM-2 ni mogoče izplačati odškodnine.

ZNDM-2 in Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17, v nadaljnjem besedilu; ZUreP-2), ki se za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist uporablja subsidiarno, ne urejata situacij v zvezi z že vknjiženimi obremenitvami in prepovedmi na zemljiščih, na katerih je potrebno vknjižiti služnost v javno korist na podlagi pogodbe iz postopka sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist. Rezultat postopka s pogajanjem je sklenjena pogodba, katere vpis pa so sodišča v nekaterih primerih zavrnila zaradi predhodno vknjižene prepovedi obremenitve nepremičnine v korist fizičnih oseb (največkrat izročiteljev nepremičnin) ali zaradi vknjižene prepovedi obremenitve zaradi črne gradnje na predmetnem zemljišču. Navedeno pomeni, da bi se moral kljub uspešnemu postopku s pogajanjem, postopek ustanovitve služnosti v javno korist nadaljevati pred pristojno upravno enoto, kar pa je v nasprotju z zasledovanimi cilji veljavne ureditve, ki se nanašajo na učinkovito vodenje postopka ustanovitve služnosti v javno korist.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga zakona je zagotoviti učinkovitejše vodenje postopkov sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist in sklepanja pogodb o ustanovitvi služnosti v javno korist.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od načel, ki so bila upoštevana že ob pripravi veljavnega zakona. Upoštevana so zlasti načela ustavnosti, zakonitosti, enakosti in sorazmernosti.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Predpogoj za izplačilo odškodnine je vpis služnosti v zemljiško knjigo, katere pa ni možno vpisati na nepremičninah, katerih solastnica je Republika Slovenija. S predlagano spremembo bo omogočen vpis služnosti v zemljiško knjigo tudi na nepremičninah katerih solastnica je Republika Slovenija in posledično tudi izplačilo odškodnine upravičencu. ZNDM-2 in ZUreP-2, ki se za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist uporablja subsidiarno, ne urejata situacij v zvezi z že vknjiženimi obremenitvami in prepovedmi na zemljiščih, na katerih je potrebno vknjižiti služnost v javno korist na podlagi pogodbe iz predhodnega postopka sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist. S predlaganimi dopolnitvami se bo služnost v javno korist vknjižila na podlagi sklenjene pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist zaradi postavljenih začasnih tehničnih ovir, ne glede na že vknjiženo prepoved odtujitve ali obremenitve na posameznem zemljišču.

b) Normativna usklajenost predloga zakona:

Predlog zakona je usklajen z veljavnim pravnim redom, s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo.

c) Usklajenost predloga zakona:

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona nima finančnih posledic za državni proračun, niti za druga javna finančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev za izvajanje zakona.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Vsebina predlaganega zakona ni predmet usklajevanje s pravnim redom Evropske unije. Primerljiva vsebina tega predloga zakona je predstavljena po posameznih državah.

5.2 Prikaz ureditve v državah članicah Evropske unije

5.2.1 Avstrija

Avstrija zaradi postavitve začasnih tehničnih ovir na državni meji ni spreminjala svoje zakonodaje. Postavitev začasnih tehničnih ovir je odvisna od soglasja lastnikov zemljišč. Če je soglasje dano, država s temi lastniki sklene pogodbe in lastniki na podlagi ocene izvedenca dobijo odškodnino. Če ni soglasja lastnika zemljišča, se tehnične ovire ne postavijo, nadzor državne meje pa se zagotovi drugače.

5.2.2 Bolgarija

Bolgarija zaradi postavljanja začasnih tehničnih ovir na državni meji s Turčijo ni spreminjala svoje zakonodaje. Vlada je s sklepom uredila postopke javnih naročil in gradnje teh ovir, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, pa skrbi za tehnični vidik gradnje tehničnih ovir (obseg, območje postavitve, skladnost z zakonodajo na zaščitene območjih itd.). Za izvajanje del in vzdrževanje začasnih tehničnih ovir so pristojne lokalne skupnosti.

5.2.3 Grčija

Grčija za postavitev tehničnih ovir na državni meji s Turčijo ni sprejela posebne zakonodaje. Ograja je postavljena na zahodnem delu reke Evros, ki je bil do leta 2010 vojaško območje.

5.2.4 Madžarska

Madžarska je postavitev tehničnih ovir na državni meji uredila s spremembo zakonodaje. Določeno je, da se ozemlje ob državni meji v oddaljenosti deset metrov od meje lahko uporablja za namen državne varnosti in nadzora meje (na tem območju je dovoljena gradnja stavb oziroma to, da jih upravljajo državni organi). Lastniki morajo dati zemljišča na razpolago in v upravljanje državi. Ta lahko posest na tem območju izvaja nedoločen čas in za namene, ki jih določa zakon. Lastnik zemljišča je upravičen

do odškodnine, za uporabo zemljišča, ki ga uporablja država, pa mora biti sklenjen pisni dogovor. Ko država preneha uporabljati zemljišče, ga je treba vrniti v prvotno stanje.

5.2.5 Španija

Španija nima posebne pravne ureditve za postavljanje začasnih tehničnih ovir oziroma ograj na državni meji. Odločitev o najustreznejšem načinu varovanja določenega dela državne meje sprejme ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. To ministrstvo izvede tudi ustrezne ukrepe.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic:

a) V postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona občutneje vplivajo na učinkovitejše delo strokovnih služb ministrstva pri sklepanju pogodb o ustanovitvi služnosti v javno korist in razbremenjujejo upravne enote s postopki, glede vsebine katerih je že predhodno doseženo soglasje.

b) Pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Določbe predloga zakona ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Zakon bo predstavljen zainteresirani javnosti ter organizacijskim enotam policije in ministrstva, pristojnega za notranje zadeve.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje tega zakona bo spremljalo ministrstvo, pristojno za notranje zadeve. Metodologija za spremljanje doseganja ciljev ni predvidena.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Drugih posebnih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona, ni.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Aleš Hojs, minister za notranje zadeve,
- Franc Kangler, državni sekretar, Ministrstvo za notranje zadeve,
- mag. Lado Bradač, generalni direktor Direktorata za policijo in druge varnostne naloge.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o nadzoru državne meje (Uradni list RS, št. 35/10 – uradno prečiščeno besedilo, 15/13 – ZNPPol, 5/17, 68/17, 47/19 in 139/20) se v 8.c členu na koncu prvega odstavka doda besedilo, ki se glasi: »Služnost v javno korist se lahko ustanovi tudi na nepremičnini, katere solastnik je služnostni upravičenec. V tem primeru se v njunem medsebojnem razmerju šteje, kot da bi bil s služnostjo v javno korist obremenjen solastninski delež, ki ustreza obsegu uporabe nepremičnine v korist služnostnega upravičenca. V razmerju do tretjih se šteje, da je nepremičnina obremenjena kot celota.«.

2. člen

V 8.d členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Sklenjena pogodba o ustanovitvi služnosti v javno korist je podlaga za njeno vknjižbo v zemljiško knjigo, ne glede na vknjižene prepovedi odtujitve in obremenitve na tem zemljišču.«.

KONČNA DOLOČBA

3. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S postavitvijo, namestitvijo, uporabo tehničnih ovir in z ustanovitvijo služnosti v javno korist, se lastninska pravica na teh zemljiščih omejuje oziroma se posega v ustavno varovano lastninsko pravico, zato veljavna ureditev v 8.f členu ZNDM-2 določa, da se lastnikom zemljišč, na katerih je bila postavljena tehnična ovira, izplača odškodnina. Predpogoj za izplačilo odškodnine je vpis služnosti v zemljiško knjigo. V praksi prihaja do situacij, da služnosti v javno korist ni možno vpisati na nepremičninah, katerih solastnica je Republika Slovenija. Navedeno pomeni, da v teh primerih solastnikom zemljišč, na katerih je bila postavljena tehnična ovira, po veljavnem ZNDM-2 ni mogoče izplačati odškodnine. ZNDM-2 sicer v drugem odstavku 8.c člena določa, da se za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist, ki niso posebej urejena v ZNDM-2, uporabljajo določbe ZUreP-2, vendar tudi v veljavnem ZUreP-2 ni določena pravna podlaga za izplačilo odškodnine v konkretnih primerih. S predlagano dopolnitvijo 8.c člena zakona se določa podlaga za vpis služnosti v zemljiško knjigo tudi na nepremičninah katerih solastnica je Republika Slovenija in posledično tudi izplačilo odškodnine upravičencu.

K 2. členu:

ZNDM-2 in ZUreP-2 ne vsebujeta določb v zvezi z že vknjiženimi obremenitvami in prepovedmi na zemljiščih, na katerih je potrebno vknjižiti služnost v javno korist na podlagi pogodbe iz predhodnega postopka sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist. Rezultat postopka s pogajanjem je sklenjena pogodba, katere vknjižba v zemljiško knjigo pa je bila na pristojnem sodišču zavrnjena zaradi predhodno vknjižene prepovedi obremenitve nepremičnine v korist fizičnih oseb (največkrat izročiteljev nepremičnin) ali zaradi vknjižene prepovedi obremenitve zaradi črne gradnje na predmetnem zemljišču.¹

Navedeno pomeni, da bi morali kljub uspešnemu postopku s pogajanjem, postopek ustanovitve služnosti v javno korist nadaljevati pred pristojno upravno enoto, kar pa je v nasprotju z zasledovanimi cilji veljavne ureditve, ki se nanašajo na učinkovito vodenje postopka ustanovitve služnosti v javno korist. S predlagano dopolnitvijo (vknjižba javne koristi neglede na že vknjižene prepovedi odtujitve ali obremenitve na posameznem zemljišču) se tako odpravlja dodatno obremenitev upravnih enot s postopki, glede vsebine katerih je že predhodno doseženo soglasje in odpravlja administrativne ovire.

K 3. členu:

Za uveljavitev zakona je predlagan splošen 15-dnevni *vacatio legis*.

¹ Sklep Višjega sodišča v Kopru (pristojno za odločanje o vseh pritožbah v zemljiškoknjižnih postopkih) št. CDn 157/2020, 1.9.2020: »...Tudi po mnenju pritožbenega sodišča pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist, ki je v tem primeru podlaga za vpis, formalno ni mogoče enačiti z odločbo o omejitvi lastninske pravice, zato je vknjižena prepoved odtujitve in obremenitve ovira za predlagani vpis...«.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

8.c člen (služnost v javno korist)

- (1) Če je za opravljanje nalog v skladu z 8. členom tega zakona, ki se izvajajo ob državni meji, potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišč in že traja dlje kot 24 mesecev, se lastninska pravica na teh zemljiščih začasno obremeni s služnostjo v javno korist.
- (2) Za vprašanja glede ustanovitve služnosti v javno korist, ki niso posebej urejena s tem zakonom, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja razlastitev in omejitve lastninske pravice v javno korist.
- (3) Javno korist za ustanovitev služnosti in obdobje obremenitve s služnostjo v javno korist ugotovi Vlada Republike Slovenije s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Do pravnomočnosti odločitve o služnosti v javno korist lahko policija na zemljiščih, določenih v sklepu iz prejšnjega stavka, še naprej opravlja naloge iz 8. člena tega zakona, za katere je potrebna trajnejša in nepretrgana uporaba zemljišč, ki otežuje redno rabo zemljišč.
- (4) Ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, v šestih mesecih po sprejetju sklepa iz prejšnjega odstavka začne postopek za ustanovitev služnosti v javno korist.

8.d člen (postopek sporazumevanja za ustanovitev služnosti v javno korist)

- (1) Upravičenec do služnosti v javno korist poda lastnikom zemljišč iz 8.c člena tega zakona ponudbo za sklenitev pogodbe o ustanovitvi služnosti v javno korist proti plačilu odškodnine. Odškodnina se v ponudbi oblikuje v skladu z metodologijo iz šestega odstavka 8.b člena tega zakona.
- (2) Če se lastnik zemljišča strinja s ponudbo iz prejšnjega odstavka in o tem pisno obvesti upravičenca do služnosti v javno korist v 15 dneh od prejema ponudbe, se sklene pogodba o ustanovitvi služnosti, pri čemer stroške v zvezi s to pogodbo krije upravičenec do služnosti v javno korist.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Vlada Republike Slovenije predlaga, da se Predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o nadzoru državne meje obravnava v Državnem zboru Republike Slovenije po skrajšanem postopku skladno s prvim odstavkom 142. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10, 80/13, 38/17 in 46/20), saj gre za manj zahtevne dopolnitve zakona, ki se nanašajo na določitev ustrežnejše normativne podlage za ustanovitev služnosti v javno korist iz naslova postavitve tehničnih ovir na zemljiščih ter s tem povezano učinkovitejšo izvedbo veljavne ureditve v praksi.